

1. הגדרות

(תיקונים: התשע"ב, התשפ"ג)

בחוק זה -

"תיווך במקרקעין" - הפגשה בתמורה בין שני צדדים או יותר, לשם התקשרותם בעסקה בזכות במקרקעין;
"מקרקעין" - כהגדרתם בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969;
"זכות במקרקעין" - כמשמעותה בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969, בין אם היא רשומה ובין אם לאו, בין מכוח חוזה ובין מכוח חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, וכן זכות באגוד מקרקעין, כהגדרתו בחוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963;
"לקוח" - צד להסכם עם מתווך במקרקעין לקבלת שירותיו, בין אם הוא משלם דמי תיווך ובין אם לאו;
"השר" - שר המשפטים;
"ועדת הפנים והגנת הסביבה" — ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת;
"הרשם" - מי שנתמנה כאמור בסעיף 3.

2. איסור עיסוק ללא רשיון

(תיקון התשע"ב)

(א) לא יעסוק אדם בתיווך במקרקעין, אלא אם כן הוא בעל רשיון בתוקף ובהתאם להוראות חוק זה.
(ב) לא יפרסם אדם ברבים הודעה כי הוא מתווך במקרקעין, לא יציג עצמו כמתווך במקרקעין ולא ישתמש בכל תואר או כינוי העשויים ליצור רושם שהוא מתווך במקרקעין בישראל, אלא אם כן הוא בעל רשיון בתוקף לפי חוק זה.
(ג) האמור בחוק זה לא יחול על מי שמפרסם בטלויזיה, ברדיו, בעיתון או בכל דרך אחרת מידע ופרטים על מעונינים בביצוע עסקאות בזכויות במקרקעין, ובלבד שאינו מציג עצמו כמתווך במקרקעין.

3. רשם

(א) השר ימנה רשם שתפקידיו:

- (1) ליתן רשיונות לתיווך במקרקעין למי שעומד בתנאים לקבלת רשיון לפי חוק זה;
- (2) לנהל פנקס של בעלי רשיונות לתיווך במקרקעין.

(ב) הודעה על מינוי הרשם תפורסם ברשומות.

4. ועדה מייעצת

(תיקון התשע"ב)

(א) השר ימנה ועדה מייעצת שתפקידה לייעץ לרשם בכל הנוגע לתוכן הבחינה לקראת קבלת רשיון תיווך במקרקעין כאמור בסעיף 5, ובכל ענין אחר שהרשם ימצא לנכון להתייעץ עמה.
(ב) בועדה יהיו שלושה חברים לפחות ובהם מתווך במקרקעין, נציג צרכנים, ועורך דין נציג לשכת עורכי הדין בישראל.
(ג) לא ימונה לחבר הוועדה המייעצת מי שהורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות חבר ועדה או מי שבית המשפט קבע לגביו שעבר עבירה כאמור.

(ד) השר ימנה את יושב ראש הוועדה המייעצת מבין חברי הוועדה.

(ה) תקופת כהונה של חבר הוועדה המייעצת היא שלוש שנים מיום מינויו, והשר רשאי למנותו לתקופת כהונה אחת נוספת וכן לשוב ולמנותו לאחר הפסקה של שלוש שנים רצופות לפחות.

(ו) חבר הוועדה המייעצת יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:

(1) התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

(2) הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות

חבר ועדה או שביית המשפט קבע לגביו שעבר עבירה כאמור.

(ז) השר רשאי, בהודעה בכתב, להעביר את חבר הוועדה המייעצת מכהונתו באחת מאלה:

(1) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;

(2) הוא נעדר, בלא סיבה סבירה, משלוש ישיבות רצופות של הוועדה או מיותר משליש מהישיבות שקיימה

הוועדה בשנה אחת ולא פחות משלוש ישיבות;

(3) התקיימו בו נסיבות הפוסלות אדם, לפי דין, מלכהן כחבר הוועדה.

(ח) התפטר חבר הוועדה המייעצת מתפקידו או שחדל מסיבה אחרת להיות חבר הוועדה לפני תום תקופת כהונתו, ימנה

השר חבר אחר במקומו בהתאם להוראות סעיף זה.

4. ניגוד עניינים של חבר הוועדה המייעצת

(תיקון התשע"ב)

(א) לא ימונה לחבר הוועדה המייעצת מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו.

(ב) התברר לחבר הוועדה המייעצת כי נושא הדיון בישיבה של הוועדה או שהוא נדרש לטפל בו במסגרת תפקידו כחבר ועדה, עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה המייעצת לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו, יודיע על כך בכתב ליושב ראש הוועדה; לא התאפשר לחבר הוועדה המייעצת להודיע כאמור, יודיע ליושב ראש הוועדה בעל פה, ובלבד שישלח לו הודעה בכתב כאמור מיד לאחר שהתאפשר הדבר.

(ג) חבר הוועדה המייעצת יימנע מהשתתפות בדיון שמקיימת הוועדה ומהצבעה באותו נושא כאמור בסעיף קטן (ב) ולא יטפל במסגרת מילוי תפקידו בוועדה בנושא כאמור.

(ד) בסעיף זה —

"עניין אישי" — לרבות עניין אישי של קרובו או של גוף שהוא או קרוב שלו הם בעלי שליטה בו;

"קרוב" — בן זוג, הורה, הורה הורה, אח או אחות, צאצא, צאצא של בן זוג ובני זוגם של כל אחד מאלה או אדם

אחר הסמוך על שולחנו של חבר הוועדה, וכן שותף, מעביד או עובד של חבר כאמור;

"בעל שליטה" — אחד מאלה: מנהל או עובד אחראי בגוף, וכל מי שיש לו חלק העולה על 5% בהון או בזכות

לקבל רווחים של אותו גוף.

5. תנאים לקבלת רשיון

(תיקונים: התשס"ה, התשע"ב, התשפ"ג)

(א) מי שנתקיימו בו התנאים המפורטים להלן, רשאי לקבל רשיון של מתווך במקרקעין:

(1) הוא אזרח או תושב של מדינת ישראל או שהוא תושב חוץ שניתן לו היתר כדין לעבוד בישראל;

(2) מלאו לו 18 שנים;

(3) הוא אינו פושט רגל;

(4) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה ונסיבותיה אין הוא ראוי לשמש מתווך במקרקעין;
(5) אם הוא נידון לעונש מאסר בפועל, הוא סיים לשאת את עונשו שישה חודשים לפחות לפני הגשת הבקשה לרישיון;

(6) הוא עמד בהצלחה בבחינה לקראת קבלת רישיון תיווך במקרקעין (להלן - הבחינה).

(ב) מי שקיבל רישיון לפי חוק זה, וחדלו להתקיים לגביו התנאים הקבועים בפסקאות (1) או (3), שבסעיף קטן (א), רשאי הרשם, לאחר שניתנה הזדמנות לאותו אדם להשמיע את טענותיו בפניו, ולאחר שנועץ בוועדה המייעצת, לבטל את רישיונו לעסוק בתיווך במקרקעין.

(ב1) על אף האמור בסעיף קטן (א), הרשם רשאי, לאחר שנועץ בוועדה המייעצת ולאחר שנתן למבקש הרישיון הזדמנות להשמיע את טענותיו לפניו, שלא לתת רישיון למבקש אם מצא על פי עובדות אחרות שנודעו לו שהמבקש אינו ראוי לשמש מתווך במקרקעין.

(ג) סירב הרשם ליתן למבקש רישיון או ביטל את רישיונו יודיע לו את נימוקיו בכתב, ואם סירב ליתן רישיון בשל תנאי כאמור בסעיף קטן (א)(4) — ייתן לאותו אדם הזדמנות להשמיע את טענותיו לפניו.

(ד) השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה, יקבע הוראות לעניין פרסום בדבר ביטול רישיונות לפי סעיף קטן (ב); קבע השר הוראות כאמור לעניין פרסום באינטרנט של פרטי מתווכים במקרקעין שרישיונם בוטל, יקבע בהן את תקופת הפרסום ואת הדרכים כדי למנוע, ככל האפשר, את העיון בפרטים כאמור בתום תקופת הפרסום.

6. הבחינה

(תיקון התשע"ב)

(א) השר יקבע, לאחר התייעצות עם הרשם והוועדה המייעצת, את נושאייה של הבחינה ואת סדריה; בבחינה יכללו בין השאר התחומים הבאים: דיני חוזים, דיני מקרקעין, דיני תכנון ובניה, דיני מיסוי מקרקעין וסימנים ו' ו-ז' לפרק י"א לחוק העונשין, התשל"ז-1977; הבחינה תיערך לפחות פעמיים בשנה.
(ב) מועמד שנכשל בבחינה רשאי לשוב ולהיבחן.

7.

(בוטל).

8. חובת הגינות וזהירות

(א) מתווך במקרקעין יפעל בנאמנות, בהגינות ובדרך מקובלת, וימסור ללקוחו כל מידע שיש בידו בענין מהותי הנוגע לנכס נשוא עסקת התיווך.
(ב) במילוי תפקידו יפעל מתווך במקרקעין במיזמנות ובסבירות וינקוט אמצעים הראויים בנסיבות הענין, לקבלת מידע מהותי הנוגע לנכס נשוא עסקת התיווך.

9. דרישה להזמנה בכתב

(תיקונים: התשס"ד, התשע"ב, התשפ"ג)

(א) מתווך במקרקעין לא יאה זכאי לדמי תיווך, אלא אם כן חתם הלקוח על הזמנה בכתב לביצוע פעולת תיווך במקרקעין, שבה נכללו כל הפרטים שקבע השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה.
(ב) מתווך במקרקעין רשאי להסכים עם לקוח בדבר מתן עסקה מסויימת לטיפולו הבלעדי (להלן - בלעדיות), ובלבד שמתן הבלעדיותותקופתה -

(1) יאושרו בחתימת הלקוח על גבי מסמך נפרד;

(2) שבמהלך תקופת הבלעדיות יבצע המתווך פעולות שמטרתן תיווך במקרקעין (בחוק זה - פעולות שיווק).
(ב1) ניתנה למתווך במקרקעין בלעדיות לענין מקרקעין המוצעים למכירה על ידי מוכר שלא במהלך עסקיו, יחולו, נוסף על הוראות סעיף קטן (ב), גם הוראות אלה:
(1) תקופת הבלעדיות, למעט לענין דירה, לא תעלה על שנה אחת מהיום שבו חתם הלקוח על ההזמנה (בסעיף זה - יום ההזמנה); לא קבעו הצדדים במסמך האמור בסעיף קטן (ב1) את משך תקופת הבלעדיות, תסתיים הבלעדיות בתום תשעה חודשים מיום ההזמנה;
(2) תקופת הבלעדיות לענין דירה לא תעלה על שישה חודשים מיום ההזמנה.
(ב2) תקופת הבלעדיות תסתיים בתום שליש מתקופת הבלעדיות כאמור בסעיף קטן (ב1), לפי הענין, אם המתווך במקרקעין לא ביצע, עד לאותו מועד, את פעולות השיווק שנקבעו לפי סעיף קטן (ד).
(ג) ניתנה למתווך במקרקעין בלעדיות כאמור בסעיף קטן (ב) לענין דירה, ולא נקבעה בה תקופת הבלעדיות, תסתיים תקופת הבלעדיות לאותו מתווך בתום 30 ימים מן היום שבו חתם הלקוח על ההזמנה. בסעיף קטן זה, "דירה" - חדר, מבנה או מערכת חדרים שנועדו למגורים או המשמשים בפועל למגורים, ולרבות חדר, מבנה או מערכת חדרים כאמור שיוקמו או ייבנו בעתיד.
(ד) השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה, רשאי לקבוע פעולות לשיווק כאמור בסעיף קטן (ב), שמתווך במקרקעין יהיה חייב בביצוען, כולן או חלקן, בתקופת הבלעדיות.

10. גילוי ענין אישי

(תיקון התשע"ב)

מתווך במקרקעין לא יתווך בעסקת מקרקעין אם יש לו ענין אישי במקרקעין או בעסקה, אלא אם כן גילה ללקוחו את ענינו האישי כאמור וקיבל את הסכמת הלקוח לכך בכתב. בסעיף זה, "ענין אישי" — לרבות ענין אישי של קרובו של המתווך במקרקעין או של גוף שהמתווך או קרובו הם בעלי שליטה בו; לענין זה, "בעל שליטה" ו"קרוב" — כהגדרתם בסעיף 4א(ד), בשינויים המחויבים.

11. איסור גילוי ידיעה

מבלי לגרוע מהאמור בסעיפים 8 ו-10, מתווך במקרקעין או המועסק על ידיו לא יגלה לאיש, שלא בהסכמת הלקוח, כל ידיעה שהובאה לידיעתו על ידי הלקוח או מטעמו, זולת אם הוא חייב לגלותה לפי כל דין.

12. איסור פעולות משפטיות

מתווך במקרקעין לא יערוך ולא יסייע לערוך מסמכים בעלי אופי משפטי הנוגעים לעסקה במקרקעין ולא ייצג לקוח במשא-ומתן משפטי לקראת עריכת מסמך כזה; מתווך המפר הוראת סעיף זה לא יהיה זכאי לדמי תיווך. הוראה זו אינה באה לפגוע בחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961.

13. איסור העסקה

(תיקון התשע"ב)

אדם לא יעסיק אדם אחר בתיווך במקרקעין אלא אם כן המועסק הוא בעל רשיון בתוקף לפי חוק זה; סעיף זה לא יחול לגבי העסקת אדם בתפקיד מינהלתי.

14. דמי תיווך

(תיקונים: התשס"ד, התשע"ב)

(א) מתווך במקרקעין יהיה זכאי לדמי תיווך מאת לקוח אם נתקיימו כל אלה:

(1) הוא היה בעל רשיון בתוקף לפי חוק זה בעת שעסק בתיווך או שחל עליו, באותה עת, פטור זמני בהתאם לאמור בסעיף 20;

(2) הוא מילא אחר הוראות סעיף 9;

(3) הוא היה הגורם היעיל שהביא להתקשרות הצדדים בהסכם מחייב.

(ב) מתווך במקרקעין שביצע בתקופת הבלעדיות את פעולות השיווק שנקבעו לפי סעיף 9(ד) - חזקה שהיה הגורם היעיל כאמור בסעיף קטן (א)(3) לגבי עסקה שנכרתה בתקופת הבלעדיות.

14א. עבירות משמעת

(תיקון התשע"ב)

מתווך במקרקעין שעשה אחד מאלה, עבר עבירת משמעת:

(1) התנהג בדרך שאינה הולמת את עיסוקו;

(2) עבר על הוראה מהוראות סעיפים 8 ו-10 עד 12;

(3) עבר על כלל מהכללים שקבע השר לפי סעיף 14כט או על הוראות כל דין אחר המטיל חובה או איסור על מתווך במקרקעין;

(4) השיג את רישונו במצג שווא;

(5) הורשע בפסק דין סופי, בין בישראל ובין מחוץ לישראל, בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק בתיווך במקרקעין;

(6) גילה חוסר אחריות או רשלנות חמורה, במהלך עיסוקו בתיווך במקרקעין.

14ב. ועדת משמעת

(תיקון התשע"ב)

(א) השר ימנה ועדת משמעת, שתפקידה לדון ולהחליט בעבירות משמעת (בחוק זה — ועדת המשמעת).

(ב) ועדת המשמעת תהיה בת שלושה חברים והם:

(1) מי שכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום, והוא יהיה היושב ראש;

(2) מתווך במקרקעין בעל ותק של חמש שנים לפחות;

(3) עובד המדינה שהוא עורך דין בעל מומחיות בתחום המקרקעין.

(ג) חברי ועדת המשמעת האמורים בפסקאות (2) ו-(3) של סעיף קטן (ב), ימונו בהתייעצות עם הרשם והוועדה המייעצת.

(ד) לא ימונה חבר הוועדה המייעצת לחבר ועדת המשמעת, בטרם חלפה שנה מתום כהונתו כחבר הוועדה המייעצת.

(ה) השר ימנה ממלאי מקום לחברי ועדת המשמעת לפי הוראות סעיף זה.

14ג. סייגים למינוי של חבר ועדת משמעת

(תיקון התשע"ב)

לא ימונה לחבר ועדת המשמעת מי שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא הורשע בפסק דין סופי בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש חבר בוועדת המשמעת או שבית המשפט קבע לגביו שעבר עבירה כאמור;

(2) הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה כאמור בפסקה (1), וטרם ניתן פסק דין סופי בעניין;

(3) הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר ועדת

המשמעת לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו; לעניין זה, "עניין אישי" — כהגדרתו בסעיף 4א(ד).

14ד. פסילת חבר ועדת המשמעת

(תיקון התשע"ב)

- (א) תובע או נקבל רשאים לבקש כי חבר ועדת המשמעת יפסול את עצמו מלישב בדין אם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בבירור הקובלנה.
- (ב) לא תישמע בקשה כאמור בסעיף קטן (א) אלא בתחילת הדיון, או מיד לאחר שנודעו לתובע או לנקבל הנסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים כאמור באותו סעיף קטן.
- (ג) נטענה טענת פסלות נגד חבר ועדת המשמעת, תחליט בה ועדת המשמעת לאלתר ולפני שתיתן כל החלטה אחרת.
- (ד) על החלטת ועדת המשמעת בעניין פסלות חבר הוועדה, רשאים תובע או נקבל לערער לפני בית המשפט המחוזי בתוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה.
- (ה) נמנע מחבר ועדת המשמעת להמשיך להשתתף בדיון בשל החלטה לפי סעיף קטן (ג), יחולו הוראות סעיף 14טז.

14ה. תקופת כהונה

(תיקון התשע"ב)

- (א) חבר ועדת המשמעת יתמנה לתקופה של ארבע שנים, ורשאי השר לשוב ולמנותו לתקופת כהונה אחת נוספת, וכן, לאחר הפסקה של ארבע שנים רצופות לפחות, לשוב ולמנותו ללא יותר משתי תקופות כהונה נוספות רצופות כאמור.
- (ב) הודעה על מינוי חברי ועדת המשמעת תפורסם ברשומות.

14ו. הפסקת כהונה

(תיקון התשע"ב)

- (א) חבר ועדת המשמעת יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו אם התפטר מחברותו בוועדת המשמעת במסירת כתב התפטרות לשר.
- (ב) השר רשאי, בהודעה בכתב, להעביר את חבר ועדת המשמעת מכהונתו בהתקיים אחד מאלה:
- (1) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;
 - (2) הוא חדל למלא אחר תנאי הכשירות לפי סעיף 14ב(ב), שמכוחם מונה לחבר ועדת המשמעת;
 - (3) התקיים בו האמור בסעיף 14ג(1) או (3);
 - (4) התקיימו בו נסיבות אחרות שבשלהן אין הוא ראוי לכהן כחבר ועדת המשמעת.

14ז. סמכות לסיים דיון

(תיקון התשע"ב)

חבר ועדת המשמעת שהחל בדיון ותקופת כהונתו כחבר ועדת המשמעת הסתיימה לפי הוראות סעיף 14ו(א) או (ב)(2), יהיה מוסמך לסיים את הדיון שהחל בו בתוך שישה חודשים מיום שהסתיימה או נפסקה כהונתו, זולת אם ראה השר כי יש הצדקה לקיצור התקופה.

14ח. השעיה מכהונה

(תיקון התשע"ב)

השר רשאי, בהודעה בכתב, להשעות חבר ועדת המשמעת מכהונתו אם הוגש נגדו כתב אישום או קובלנה כאמור בסעיף

14ט. אי-תלות

(תיקון התשע"ב)

במילוי תפקידו אין על חבר ועדת המשמעת מרות זולת מרותו של הדין.

14י. גמול לחבר ועדת המשמעת שאינו עובד המדינה

(תיקון התשע"ב)

חבר ועדת המשמעת שאינו עובד המדינה יהיה זכאי לגמול בעד השתתפותו בדיוניה של ועדת המשמעת, בסכומים ולפי תנאים שקבע השר בהסכמת שר האוצר.

14יא. תובע וחוקר ותפקידיהם

(תיקונים: התשע"ב, התשע"ח)

(א) התובע לפני ועדת המשמעת יהיה עורך דין שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לכך.

(ב) קובלנה נגד מתווך במקרקעין תוגש לוועדת המשמעת בידי תובע.

(ג) (1) תלונות על עבירות משמעת של מתווך במקרקעין יתבררו בידי תובע או בידי עובד המדינה שהוא

משפטן והשר הסמיכו לכך (בחוק זה — חוקר), הכל כפי שיחליט התובע.

(2) חוקרים שמונו לפי פסקה (1) יפעלו לפי הנחיות התובע ויגישו לו את ממצאי בירורם ואת תוצאותיו.

(ד) לצורך ביצוע סמכויותיהם לפי סעיף זה יהיו לתובע ולחוקר הסמכויות לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות),

וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול, בשינויים המחויבים, על חקירה שערך תובע או חוקר.

(ה) ראה תובע, בין על יסוד תלונה שהתבררה, בין על יסוד פסק דין שניתן על ידי בית משפט ובין בכל דרך אחרת, כי יש

ראיות לכאורה שמתווך במקרקעין עבר עבירת משמעת, יגיש נגדו קובלנה לוועדת המשמעת, זולת אם סבר שנסיונות העניין

בכללותן אינן מתאימות להגשת קובלנה כאמור, ויודיע על הגשתה לנקבל.

14יב. זכות עיון

(תיקון התשע"ב)

(א) הוגשה קובלנה, רשאים הנקבל וסניגורו לעיין בכל זמן סביר בחומר הבירור שבידי התובע והנוגע לקובלנה ולהעתיקו.

(ב) נקבל רשאי לבקש מוועדת המשמעת להורות לתובע להתיר לו עיון בחומר שהוא, לטענתו, חומר בירור ולא הועמד

לעינו.

(ג) בקשה לפי סעיף קטן (ב) תידון לפני יושב ראש ועדת המשמעת בשבתו כדן יחיד.

(ד) בעת הדיון בבקשה יהיה יושב ראש ועדת המשמעת רשאי לעיין בחומר שבמחלוקת, אם ראה בכך צורך.

(ה) על החלטת יושב ראש ועדת המשמעת לפי סעיף קטן (ג) ניתן לערער בתוך 15 ימים לפני בית משפט מחוזי שידון

בערעור בדין יחיד.

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, או כדי לאפשר עיון

בחומר כאמור בסעיף קטן (א), שאי-גילוי מותר או שגילוי אסור לפי כל דין.

(ז) לא יגיש תובע לוועדת המשמעת כראיה חומר כאמור בסעיף קטן (א), אם לא ניתנה לנקבל או לסניגורו הזדמנות סבירה

לעיין בו ולהעתיקו אלא אם כן הם ויתרו על כך בכתב, או חומר שאי-גילוי מותר או שגילוי אסור לפי כל דין.

(תיקון התשע"ב)

(א) דיון משמעתי יתנהל בנוכחות התובע והנקבל, אך ועדת המשמעת רשאית לנהל דיון שלא בנוכחות הנקבל, באחד מאלה:

(1) סניגורו של הנקבל התייצב במקומו;

(2) הנקבל נעדר מהישיבה בלא סיבה מספקת, לאחר שהוזהר שאם ייעדר בלא סיבה מספקת תהיה הוועדה רשאית לדון בעניינו שלא בפניו.

(ב) (1) ועדת המשמעת תדון בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורתה לקיים את הדיון, כולו או מקצתו, בפומבי; ביקש הנקבל כי הדיון יתקיים בפומבי, תקיימו ועדת המשמעת בפומבי, זולת אם הורתה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לקיים את הדיון, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות.

(2) על אף האמור בפסקה (1), הדיון בעבירת משמעת כאמור בסעיף 14א(5) יתקיים בפומבי, אלא אם כן פסק הדין כאמור באותו סעיף, כולו או חלקו, נאסר לפרסום.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב)(1) —

(1) המתלונן זכאי להיות נוכח בדיון המתקיים בדלתיים סגורות בקובלנה שהוגשה על יסוד תלונתו, וכן זכאי הוא שאדם המלווה אותו, לפי בחירתו, יהיה נוכח עמו בדיון, אלא אם כן החליטה ועדת המשמעת, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא לאפשר את נוכחותם בדיון, כולו או חלקו;

(2) ועדת המשמעת רשאית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לאפשר לאדם אחר שאינו הקובל או הנקבל להיות נוכח בדיון.

(ד) על דיון בדלתיים סגורות ועל דיון בפומבי לפי סעיף זה, יחולו ההוראות לעניין איסור פרסום לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, בשינויים המחויבים.

14.ד. זכות טיעון לנקבל

(תיקון התשע"ב)

בדיון לפני ועדת המשמעת תינתן לנקבל הזדמנות להשמיע את טענותיו, להביא ראיות, להעיד עדים ולחקור כל עד שהתייצב לפני ועדת המשמעת.

14.טו. סדרי דין ודיני ראיות

(תיקון התשע"ב)

(א) השר יקבע את סדרי הדיון לפני ועדת המשמעת ובערעור לבית המשפט, לרבות הדרך להגשת הערעור; בעניין שלא נקבעה לגביו הוראה בתקנות כאמור, תפעל הוועדה בדרך הנראית לה כצודקת וכמועילה ביותר.

(ב) הסמכות להחליט בעניינים שבסדרי דין הנוגעים לקובלנה מסוימת נתונה ליושב ראש ועדת המשמעת, שעה שהוועדה אינה יושבת בדיון.

(ג) ועדת המשמעת אינה כפופה לדיני הראיות, פרט לדינים בדבר ראיות חסויות, אלא אם כן קבע השר כי על ועדת המשמעת יחולו חלק מדיני הראיות כפי שיקבע.

(ד) הממצאים והמסקנות בהכרעת הדין שבפסק דין סופי במשפט פלילי המרשיע את הנקבל, יראו אותם כמוכחים בהליך משמעתי נגד אותו נקבל.

14.זו. מותב חסר

(תיקון התשע"ב)

- (א) נעדר חבר ועדת המשמעת שאינו יושב ראש הוועדה, מישיבה, יתקיים הדיון באותה ישיבה לפני חברי הוועדה הנוכחים, אם הסכימו לכך הצדדים, אלא אם כן החליט היושב ראש לדחות את הדיון.
- (ב) דיון שנערך במושב חסר כאמור בסעיף קטן (א), לא יסתיים אלא לפני ועדת המשמעת בהרכבה המלא.

14.ז. מותב קטוע

(תיקון התשע"ב)

- (א) נבצר מחבר ועדת המשמעת שאינו יושב ראש הוועדה לסיים את הדיון, יצרף היושב ראש חבר אחר במקומו שמתקיימים בו אותם תנאי כשירות, אלא אם כן החליט, מטעמים שיירשמו ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם, כי צירף חבר אחר עלול לגרום לעיוות דין.
- (ב) צורף חבר אחר כאמור בסעיף קטן (א), רשאית ועדת המשמעת להמשיך בדיון מן השלב שאליו הגיעה בהרכבה הקודם, אם סברה שלא ייגרם עיוות דין, לאחר שניתנה לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם; החליטה הוועדה להמשיך בדיון, רשאית היא לנהוג בראיות שגבתה בהרכבה הקודם כאילו גבתה אותן בעצמה או לחזור ולגבותן, כולן או חלקן.
- (ג) על אף האמור בסעיף 14כב, נותרו שני חברים בוועדת המשמעת ונחלקו בדעותיהם, תכריע דעתו של יושב ראש הוועדה.

14.ח. סמכויות עזר של ועדת המשמעת

(תיקון התשע"ב)

- (א) ועדת המשמעת רשאית, ביוזמתה או לבקשת בעל דין —
- (1) לזמן אדם לבוא לפניו כדי להעיד או להציג דבר;
 - (2) להזהיר או להשביע עד בהתאם לחוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), התש"ם-1980;
 - (3) לבקש מבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו יושבת הוועדה ליתן צו לפי סעיף 13 לפקודת הראיות [נסח חדש], התשל"א-1971, לשם גביית עדות;
 - (4) לפסוק דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה לעדים שהוזמנו לפי סעיף זה, כמו לעד שהוזמן להעיד בבית משפט.
- (ב) דרשה ועדת המשמעת מאדם להעיד או להציג דבר כאמור בסעיף קטן (א)(1) והוא סירב לעשות כן בלא הצדק המניח את דעת הוועדה, רשאית היא לצוות על הבאתו לפניו בזמן שתקבע בצו, ובלבד שהזהירה אותו כי בכוונתה לעשות כן; על צו הבאה לפי סעיף קטן זה יחולו ההוראות לפי סעיף 73 לחוק בתי המשפט [נסח משולב], התשמ"ד-1984, בשינויים המחויבים.
- (ג) הסמכות להחליט בעניינים לפי סעיף זה הנוגעים לקובלנה מסוימת, נתונה ליושב ראש ועדת המשמעת, שעה שהוועדה אינה יושבת בדיון.

14.ט. אמצעים משמעתיים

(תיקון התשע"ב)

- (א) מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת, רשאית היא לנקוט נגדו אחד או יותר מאמצעים אלה:
- (1) התראה;
 - (2) נזיפה;
 - (3) קנס בסכום שלא יעלה על הסכום כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977;
 - (4) התליית הרישיון לתקופה קצובה שלא תעלה על שלוש שנים;
 - (5) ביטול הרישיון.

(ב) מי שרשימו בוטל לפי הוראות סעיף קטן (א)5), לא יגיש בקשה לרישיון לפני שעברו שבע שנים מיום ביטול הרישיון.

14כ. אמצעי משמעת על-תנאי

(תיקון התשע"ב)

(א) החליטה ועדת המשמעת לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת של קנס או התליית רישיון, רשאית היא להורות שאמצעי המשמעת האמור יהיה, כולו או חלקו, על-תנאי.

(ב) החליטה ועדת המשמעת כאמור בסעיף קטן (א), לא יפעל התנאי אלא אם כן עבר הנקבל, בתוך התקופה שנקבעה בהחלטת ועדת המשמעת, שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן – תקופת התנאי), אחת מעבירות המשמעת שנקבעו בהחלטה (בסעיף זה – עבירה נוספת), וועדת המשמעת מצאה, בתוך תקופת התנאי או לאחריה, שהנקבל עבר עבירה נוספת כאמור.

(ג) תקופת התנאי תימנה מיום מתן החלטת ועדת המשמעת בדבר נקיטת אמצעי משמעת על-תנאי נגד נקבל, אלא אם כן הורתה ועדת המשמעת אחרת.

(ד) החליטה ועדת המשמעת לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת בשל העבירה הנוספת, לא יינקט אמצעי משמעת על-תנאי.

(ה) מי שנקבע לגביו אמצעי משמעת על-תנאי, וועדת המשמעת החליטה לנקוט נגדו אמצעי משמעת בשל עבירה נוספת, תורה ועדת המשמעת על הפעלת אמצעי המשמעת על-תנאי, אלא אם כן החליטה להאריך את תקופת התנאי כאמור בסעיף קטן (ו); ועדת המשמעת רשאית להורות שהפעלת אמצעי המשמעת על-תנאי תהיה בכפוף לתוצאות הערעור על נקיטת אמצעי המשמעת בשל העבירה הנוספת.

(ו) החליטה ועדת המשמעת לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת בשל עבירה נוספת, רשאית היא, במקום להפעיל את אמצעי המשמעת על-תנאי, להאריך את תקופת התנאי או לחדשה לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים; האריכה ועדת המשמעת את תקופת התנאי לתקופה נוספת לפני תום תקופת התנאי הראשונה, תחל תקופת התנאי הנוספת בתום תקופת התנאי הראשונה; חידשה ועדת המשמעת את תקופת התנאי לאחר שתמה תקופת התנאי הראשונה, תחל תקופת התנאי הנוספת מיום מתן ההחלטה, והכל אלא אם כן ועדת המשמעת הורתה אחרת.

14כא. החלטות אחרות של ועדת המשמעת

(תיקון התשע"ב)

ועדת המשמעת רשאית, נוסף על האמור בסעיפים 14 ו-14כ -

- (1) לחייב את הנקבל בתשלום הוצאות ההליכים למדינה או למתלונן בסכום שתורה ולא יעלה על סכום או שיעור שקבע השר, אם שוכנעה שניהל את ההגנה שלו באופן טרדני או קנטרני;
- (2) לחייב את המתלונן בתשלום הוצאות ההליכים למדינה או לנקבל בסכום שתורה ולא יעלה על סכום או שיעור שקבע השר, אם זוכה הנקבל והוועדה מצאה שהתלונה הוגשה לשם קנטור או בלא יסוד;
- (3) לחייב את המדינה בתשלום הוצאות ההגנה לנקבל, אם זוכה הנקבל והוועדה מצאה שלא היה יסוד להגשת הקובלנה או שהתקיימו נסיבות אחרות המצדיקות זאת.

14כב. ועדת משמעת שנחלקו בה הדעות

(תיקון התשע"ב)

נחלקו דעות חברי ועדת המשמעת, תכריע דעת הרוב; באין רוב לדעה אחת, תכריע הדעה אשר לדעת יושב ראש הוועדה מקילה עם הנקבל, ואולם אם לא היה רוב דעות לגבי סוג אמצעי המשמעת או מידתו, תצורף הדעה המחמירה יותר לדעה המקילה הקרובה אליה.

(תיקון התשע"ב)

(א) על החלטת ועדת המשמעת בקובלנה רשאים התובע והנקבל לערער לפני בית משפט מחוזי בתוך 45 ימים מיום מתן ההחלטה המסיימת את הדיון בקובלנה, ואם ניתנה ההחלטה שלא במעמד הצדדים — בתוך 45 ימים מיום המצאתה.
(ב) מתלונן רשאי לערער לפני בית משפט מחוזי על החלטת ועדת המשמעת לפי סעיף 14כא(2), בתוך 45 ימים מיום המצאת החלטת הוועדה.
(ג) פסק דין של בית משפט מחוזי בערעור לפי סעיף זה ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך מאת נשיא בית המשפט העליון או מאת שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או אם ניתנה רשות לכך בגוף פסק הדין.

14כד. עיכוב ביצוע של החלטת ועדת המשמעת

(תיקון התשע"ב)

(א) אין בהגשת ערעור כדי לעכב את ביצוע החלטת ועדת המשמעת שעליה הוגש הערעור, אלא אם כן החליטה ועדת המשמעת אחרת, ואם הוגש ערעור — אם החליט בית המשפט שלערעור אחרת.
(ב) על החלטה של ועדת המשמעת לפי סעיף זה רשאים הנקבל והתובע לערער כשם שמערערים על החלטת ועדת המשמעת בקובלנה, לפי סעיף 14כג.

14כה. העמדה לעיון הציבור של החלטות ועדת המשמעת

(תיקונים: התשע"ב, התשפ"ג)

(א) ועדת המשמעת רשאית להעמיד את החלטותיה לעיון הציבור, באתר האינטרנט של משרד המשפטים וכן בדרכים נוספות, כפי שתורה, והכל בלא ציון שם הנקבל ופרטים אחרים שיש בהם כדי לזהותו (בסעיף זה — פרטים מזהים).
(ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), ועדת המשמעת רשאית להעמיד לעיון הציבור את החלטתה, כולה או חלקה, כאמור באותו סעיף קטן, בציון פרטים מזהים, בדרך ולתקופה כפי שתורה, ולאחר ששמעה את התובע ואת הנקבל ושקלה בין השאר את הפגיעה בפרטיותו של הנקבל או של צד שלישי ואת הצורך באזהרת הציבור.
(2) הורתה ועדת המשמעת על פרסום החלטתה באינטרנט, ייעשה הפרסום כך שבתום תקופת הפרסום יימנע, ככל האפשר, העיון בפרטים המזהים.
(ג) החלטות ועדת המשמעת לא יועמדו לעיון הציבור כל עוד ניתן לערער עליהן, ואם הוגש ערעור — כל עוד לא תמו ההליכים בערעור, אלא אם כן החליט בית המשפט שלערעור אחרת.
(ד) על החלטת ועדת המשמעת לפי סעיף זה רשאים הנקבל והתובע לערער כשם שמערערים על החלטת ועדת המשמעת בקובלנה, לפי סעיף 14כג.
(ה) השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה, רשאי לקבוע הוראות לעניין דרכי עיון בהחלטות ועדת המשמעת.

14כו. הודעה למתלונן

(תיקון התשע"ב)

(א) מתלונן זכאי לקבל מידע על השלב שבו מצוי בירור התלונה שהגיש או הקובלנה הקשורה אליה; ואולם לא יכלל במידע לפי סעיף קטן זה מידע

שמסירתו אסורה לפי כל דין או שיש במסירתו, לפי שיקול דעתו של התובע, כדי לפגוע בחקירה או בפרטיותו או בשלומו של אדם.

(ב) החליט התובע שלא להגיש קובלנה על עבירת משמעת על יסוד תלונתו של אדם, יודיע על כך למתלונן בהחלטה מנומקת.

(ג) הוגשה קובלנה על עבירת משמעת על יסוד תלונתו של אדם, יודיע התובע למתלונן על הגשת הקובלנה בעניין, ועל החלטת ועדת המשמעת בקובלנה, אם לא נכח בשעת מתן ההחלטה; התובע ימציא העתק מהחלטת ועדת המשמעת למתלונן, אלא אם כן החליטה ועדת המשמעת אחרת, מטעמים שיירשמו.

14כז. התליה עד לסיום הליכים

(תיקונים: התשע"ב, התשפ"ג)

(א) היה לרשם יסוד סביר לחשד שמתווך במקרקעין עבר עבירת משמעת כאמור בסעיף 14א, או שמתנהלים נגדו הליכים לפי דין משמעת אחר או הליכים פליליים בשל עבירה כאמור בסעיף 14א(5), רשאי הוא, אם ראה שחומרת העניין או טובת הציבור מחייבות זאת, לאחר שנועץ בוועדה המייעצת ולאחר שנתן למתווך במקרקעין הזדמנות לטעון את טענותיו, להתלות זמנית את הרישיון של המתווך במקרקעין; לעניין זה, "הליכים" — לרבות הליכי חקירה.

(ב) התליה כאמור בסעיף קטן (א) תעמוד בתוקפה עד שתתקבל החלטה בידי הגורם המוסמך לכך שלא להעמיד את המתווך במקרקעין לדין משמעת או פלילי, ואם הועמד לדין משמעת או פלילי — עד למתן פסק דין סופי באותם הליכים, והכל אלא אם כן הורה הרשם, לאחר שנועץ בוועדה המייעצת, על מועד מוקדם יותר להפסקת ההתליה.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), חלפו שישה חודשים ממועד החלטת הרשם על התליה לפי סעיף קטן (א), ולא התקבלה החלטה לעניין העמדתו של המתווך במקרקעין לדין משמעת או פלילי, בטלה ההתליה; ואולם ראה הרשם שחומרת העניין או טובת הציבור מחייבות זאת, רשאי הוא, לאחר שנועץ בוועדה המייעצת, להורות על הארכתה לתקופות נוספות, ובלבד שתקופת ההתליה הכוללת לא תעלה על 12 חודשים מהמועד שבו הותלה הרישיון לראשונה.

(ד) הרשם לא יפרסם את דבר ההתליה לפי סעיף זה אלא בהתאם להוראות שקבע השר; השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה, רשאי לקבוע הוראות לעניין פרסום דבר ההתליה לפי סעיף זה, ובלבד שתקופת הפרסום לא תעלה על תקופת ההתליה; קבע השר הוראות כאמור לעניין פרסום באינטרנט של פרטי מתווכים במקרקעין שרישיונם הותלה, יקבע בהן את הדרכים כדי למנוע, ככל האפשר, את העיון בפרטים כאמור בתום תקופת הפרסום.

(ה) הותלה רישיונו של מתווך במקרקעין לפי סעיף זה, וועדת המשמעת החליטה להתלות את הרישיון לפי סעיף 14ט(א) (4), תבוא תקופת ההתליה לפי סעיף זה במניין תקופת ההתליה שהטילה ועדת המשמעת כאמור.

14כח. דיון משמעת ודין פלילי

(תיקון התשע"ב)

(א) ענישה או זיכוי בהליכים פליליים או בהליכים משמעתיים על פי דין אחר, אינם מונעים נקיטת הליכים על פי חוק זה נגד מתווך במקרקעין בשל אותו מעשה או מחדל, ונקיטת אמצעים או זיכוי על ידי ועדת המשמעת בשל אותו מעשה או מחדל אינם מונעים נקיטת הליכים פליליים או הליכים משמעתיים על פי דין אחר נגדו.

(ב) הוגש כתב אישום נגד מתווך במקרקעין בשל מעשה או מחדל המשמש גם עילה לדין לפני ועדת המשמעת לפי חוק זה, רשאית ועדת המשמעת להפסיק את דיוניה עד למתן פסק דין סופי בהליך הפלילי.

14כט. כללי אתיקה מקצועית

(תיקונים: התשע"ב, התשפ"ג)

השר, בהתייעצות עם הרשם והוועדה המייעצת ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה, רשאי לקבוע כללי אתיקה מקצועית לעניין התנהגותם וחובותיהם המקצועיות של מתווכים במקרקעין.

14. תחולת השיפוט המשמעתית על מי שחדל להיות מתווך במקרקעין ועל מי שרישיונו הותלה

(תיקון התשע"ב)

(א) מתווך במקרקעין שרישיונו בוטל ימשיך להיות נתון לשיפוט משמעתית לפני ועדת המשמעת לגבי מה שאירע לפני הביטול; לעניין זה יראו גם רישיון שבוטל לבקשתו של המתווך או רישיון שלא חודש על ידו לאחר שפקע כרישיון שבוטל.
(ב) מתווך במקרקעין שרישיונו הותלה ימשיך להיות נתון בתקופת ההתליה לשיפוט משמעתית לפני ועדת משמעת לגבי מה שאירע לפני ההתליה או במהלכה.

15. עונשין

(תיקון התשע"ב)

המפר הוראה מהוראות הסעיפים 2 או 13, דינו - מאסר שנה וקנס פי ארבעה מהשיעור הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

16. ביטול או התליית רישיון

(תיקון התשע"ב)

הורשע מתווך במקרקעין בעבירה לפי חוק זה, או לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, או בעבירה לפי סימן ו' או ז' לפרק י"א לחוק העונשין, התשל"ז-1977, רשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש אחר, לצוות כי רישיונו של המתווך במקרקעין יבוטל או יותלה לתקופה שיקבע; ורשאי בית המשפט לבטל או להתלות את הרישיון על תנאי שהמתווך לא יעבור עבירות שיקבע בית המשפט תוך תקופה שלא תעלה על 3 שנים.

17. סמכויות הממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן

(תיקונים: התשס"ו, התשע"ב)

מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 15, יראו עבירה לפי הוראת סעיף 15 גם כעבירה לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, ולממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן לפי החוק האמור יהיו נתונות, לענין עבירות לפי חוק זה, כל הסמכויות שיש לו לפי פרקים ה' ו' לאותו חוק.

17א. התליית רישיון מרצון

(תיקון התשע"ב)

(א) מתווך מקרקעין המבקש שלא לעסוק בתיווך במקרקעין רשאי להתלות את רישיונו בהודעה שימסור, מראש ובכתב, לרשם (בסעיף זה – התליית רישיון מרצון).
(ב) משהודיע מתווך במקרקעין על התליית רישיונו מרצון, וכל עוד לא ביטל את הודעתו, לא יחויב בתשלום אגרה שנתית לתקופה שתחילתה בחודש ינואר הראשון שלאחר הודעתו ועד אשר יודיע לרשם בכתב על ביטול התליית רישיונו מרצון.
(ג) מתווך במקרקעין שהודיע על התליית רישיונו מרצון לאחר ששילם אגרה שנתית, לא יהיה זכאי להשבת כל סכום ששילם.

(ד) בוטלה הודעה בדבר התליית רישיון מרצון, ישלם המתווך במקרקעין, כתנאי לחידוש הרישיון, אגרה שנתית יחסית בסכום השווה למכפלת האגרה השנתית בחודשי השנה שנותרו מיום ביטול ההודעה עד לחודש דצמבר של אותה שנה, חלקי שתיים עשרה; לעניין זה, דין חלק מחודש כדין חודש שלם.

(ה) בוטלה הודעה בדבר התליית רישיון מרצון, יחולו לעניין אי-תשלום אגרה ממועד ביטול ההודעה הוראות סעיף 18(ב), בשינויים המחויבים.

18. אגרות

(תיקונים: התשס"ב, התשע"ב, התשפ"ג)

(א) השר יקבע, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה -

(1) אגרה לבחינה הנדרשת לצורך קבלת רישיון לפי חוק זה;

(2) אגרת רישיון חד פעמית;

(3) אגרה שנתית.

(ב) לא שילם בעל רישיון את האגרה במועדה, לא יהא רשאי לשמש כמתווך במקרקעין כל עוד לא שילם את האגרה בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כאמור בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961.

19. ביצוע ותקנות

(תיקון התשע"ב)

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

20. הוראות מעבר

(תיקונים: התשנ"ח, התשס"ה, התשע"ב)

(א) על אף האמור בסעיף 2, אזרח או תושב ישראל שערב תחילתו של חוק זה עסק בתיווך במקרקעין, רשאי להמשיך ולעסוק בתיווך במקרקעין - גם ללא רישיון - במשך שנתיים נוספות מיום תחילתו של חוק זה.

(ב) מי שגילו מעל 60 שנה או שהינו בעל השכלה אקדמית מלאה והוכיח, להנחת דעתו של הרשם, כי עסק בתיווך במקרקעין בשלוש השנים שקדמו לתחילתו של חוק זה, רשאי הרשם לפטור אותו מן הבחינה.

(ג) מי שהוכיח, להנחת דעתו של הרשם, כי עסק בתיווך במקרקעין כעיסוק עיקרי, בארבע שנים לפחות מתוך שש השנים שקדמו ליום כ"ג באדר ב' התשנ"ז (1 באפריל 1997), רשאי הרשם לפטור אותו מן הבחינה.

(ד) בקשה לפטור כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) תוגש לרשם, בכתב, עד יום י"ז בניסן התשנ"ט (31 במרס 1999).

(ה) (בוטל).

21. תחילה

(תיקון התשנ"ו)

תחילתו של חוק זה ביום כ"ג באדר ב' התשנ"ז (1 באפריל 1997).

שמעון פרס

דוד ליבאי

ראש
הממשלה

שר המשפטים
עזר ויצמן

שבח וייס

נשיא המדינה

יושב ראש
הכנסת

[1]. ס"ח 1560, התשנ"ו (8.2.1996), עמ' 70.
תיקונים: ס"ח 1597, התשנ"ו (29.7.1996), עמ' 374;
ס"ח 1651, התשנ"ח (5.2.1998), עמ' 118;
ס"ח 1849, התשס"ב (13.6.2002), עמ' 426;
ס"ח 1941, התשס"ד (9.6.2004), עמ' 389;
ס"ח 2020, התשס"ה (8.8.2005), עמ' 745;
ס"ח 2057, התשס"ו (15.6.2006), עמ' 322;
ס"ח 2378, התשע"ב (7.8.2012), עמ' 654. הצ"ח - ממשלה 471, התש"ע, עמ' 130;
ס"ח 2694, התשע"ח (22.2.2018), עמ' 194. הצ"ח - כנסת 748, התשע"ח, עמ' 56;
ס"ח 3016, התשפ"ג (9.2.2023), עמ' 21. הצ"ח - כנסת 945, התשפ"ג, עמ' 16.

//